

Concept Bestuursovereenkomst inzake de opvanglocatie te Cranendonck

Versie 23 mei 2024

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie

Partijen:

- a. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, gevestigd aan de Rijnstraat 8 te Den Haag, hierbij vertegenwoordigd door lid van het bestuur van het COA, de heer drs. J. Kapteijns, hierna te noemen: 'COA'
- b. de Gemeente Cranendonck, te dezen ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester F.A.P. van Kessel, hierna te noemen: de gemeente;

Het COA en de Gemeente worden hierna in algemene zin afzonderlijk aangeduid als een "Partij" en gezamenlijk als "Partijen".

In aanmerking nemende dat:

- tussen Partijen met ingang van 8 februari 2018 een bestuursovereenkomst (BO) is aangegaan voor de vestiging van het opvangcentrum (azc) aan de Randweg Oost 32 te Budel (gemeente Cranendonck) voor maximaal 800 vreemdelingen voor de duur van 10 jaar met een mogelijke verlenging voor de duur van 5 jaar;
- het COA op 12 oktober 2018 een schriftelijk verzoek heeft gedaan aan de gemeente om het aantal opvangplekken van 800 naar 1500 te verhogen;
- de gemeente op 12 november 2018 schriftelijk heeft laten weten akkoord te gaan met dit verzoek;
- Partijen op 12 december 2019 een samenwerkingsovereenkomst (SOK) hebben gesloten ter concretisering van de bestuursovereenkomst;
- het draagvlak onder de inwoners van de gemeente Cranendonck voor het continueren van het azc binnen de gemeente Cranendonck in de huidige vorm zwaar onder druk staat door de ervaren overlast van een relatief kleine groep asielzoekers;
- de gemeenteraad van Cranendonck zich in een raadsbesluit van 8 maart 2022 heeft uitgesproken over het huidige azc Cranendonck;
- dat partijen naar aanleiding van het raadsbesluit van 8 maart 2022 met elkaar in gesprek zijn getreden om te komen tot een aanpassing van de BO en de SOK met inachtneming van de huidige situatie.

- een onafhankelijk procesbegeleider was aangesteld door het Rijk, B. Visser, om te inventariseren wat de bestuurlijke wensen zijn van de gemeente, het Rijk en het COA;
- uit deze inventarisatie voldoende aanknopingspunten zijn gekomen voor een nieuwe en andersoortige langdurige samenwerking tussen gemeente en COA, die Partijen onder andere willen vastleggen in deze bestuursovereenkomst die in de plaats treedt van de huidige bestuurs- en samenwerkingsovereenkomst;
- de voorliggende overeenkomst heeft tot doel bij te dragen aan een langdurige samenwerking om te komen tot een duurzame herontwikkeling van het terrein voor een menswaardige en veilige opvang. Deze overeenkomst treedt in de plaats van de huidige BO en SOK die hierbij worden ingetrokken.

Voorts overwegende dat:

- het COA en het gemeentebestuur op grond van het verslag B. Visser van 10 januari 2024 (Bijlage II) werken aan een nieuwe en andersoortige invulling van de opvanglocatie;
- op 23 januari 2024 de Eerste Kamer heeft ingestemd met de Spreidingswet dit geeft gemeenten de wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen te bieden;
- het COA en het gemeentebestuur een optimaal functioneren van de opvanglocatie in de plaatselijke gemeenschap en in relatie tot de betrokken diensten en instellingen willen bewerkstelligen door het maken van afspraken en het treffen van de nodige voorzieningen;
- deze nieuwe invulling moet bijdragen aan het reduceren van aan de opvanglocatie gerelateerde overlast in het openbare gebied;
- de locatie niet alleen voor de opvang wordt gebruikt maar ook voor de gelieerde uitvoering van ketenprocessen door partners als IND, DT&V en politie;
- de bestuursovereenkomst onverlet laat dat het COA voor het gebruik van de opvanglocatie over de benodigde vergunningen moet beschikken en dient te voldoen aan de daarop overigens van toepassing zijnde landelijke, provinciale en gemeentelijke wet- en regelgeving;
- het gemeentebestuur zich binnen haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheden inspant voor een zorgvuldige en waar mogelijk voortvarende vergunningverlening;
- het Faciliteitenbesluit Opvangcentra, d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636) en de aanvullingen van 8 juni 1998 (Stb. 347) en 25 januari 2001 (Stb. 60) van toepassing zijn, alsmede eventuele toekomstige wijzigingen en aanvullingen;

- de directe verantwoordelijkheid voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en Veiligheid, behalve bij de gemeente en het COA, bij meerdere partijen ligt;

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 - Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- Aanvullende Werkafspraken: de nadere afspraken tussen Partijen aangaande de COA-locatie als omschreven in Artikel 7 en bij deze Overeenkomst gevoegd als Bijlage I;
- AMV'er: een alleenstaande minderjarige Asielzoeker;
- Artikel: een artikel in deze Overeenkomst;
- Asielzoeker: de persoon die in de opvanglocatie van het COA wordt opgevangen, zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Het betreft hier zowel asielzoekers, als vergunninghouders (voormalige asielzoekers die inmiddels een verblijfsvergunning hebben), die nog geen reguliere huisvesting in een gemeente hebben, dan wel vreemdelingen die in artikel 3, derde lid van de Regeling verstrekkingen en andere categorieën vreemdelingen (Rva) met een asielzoeker gelijk zijn gesteld;
- Capaciteitsplaatsen: plaatsen in een opvanglocatie beschikbaar voor de opvang van asielzoekers, zoals bedoeld in artikel 1.b van het Faciliteitenbesluit;
- Datum van ingebruikname: de datum waarop de eerste asielzoeker gebruik maakt van de opvanglocatie;
- Faciliteitenbesluit: het Faciliteitenbesluit Opvangcentra d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636) en de aanvullingen van 8 juni 1998 (Stb. 347) en 25 januari 2001 (Stb. 60), alsmede eventuele toekomstige wijzigingen en aanvullingen daarvan;
- Opvanglocatie: een opvangvoorziening waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA opvang wordt geboden aan asielzoekers.
- Overeenkomst: deze bestuursovereenkomst, met inbegrip van de daarbij behorende bijlagen en eventuele annexen daarbij;

Artikel 2 - Opvanglocatie

- Onder de voorwaarden van deze Overeenkomst stemt de Gemeente in met het voortgezet gebruik van het Opvanglocatieterrein aan de Randweg Oost 32 te Budel, gemeente Cranendonck (voormalige Nassau-Dietzkazerne) door het COA

- en spant de Gemeente zich in om dit planologisch mogelijk te maken, mits het COA de daarvoor geldende procedures en voorschriften in acht neemt.
2. Het COA gebruikt de Opvanglocatie onder eigen verantwoordelijkheid als een opvanglocatie ten behoeve van de opvang van asielzoekers (azc).
  3. Het COA is verantwoordelijk voor het schoon en veilig houden van de Opvanglocatie.
  4. Het COA zal in de Opvanglocatie proactief optreden ter voorkoming van het misbruik van verdovende middel en alcohol. Het gebruik van verdovende middelen zal in de huisregels worden verboden en het COA zal dit verbod actief handhaven.
  5. Het COA zal overlast, in welke vorm dan ook, door het gebruik van de Opvanglocatie in het algemeen en door asielzoekers verblijvend in de Opvanglocatie en eventuele bezoekers in het bijzonder, voor de omgeving en omwonenden zoveel mogelijk voorkomen en beperken.
  6. Het COA zorgt voor de aanwezigheid van voldoende personeel met ter zake doende ervaring en expertise. Het COA zorgt tevens voor de aanwezigheid van voldoende beveiligingspersoneel, 24 uur per dag en 7 dagen in de week, om de veiligheid van de in het opvangcentrum aanwezige personen te waarborgen en overlast als bedoeld in het voorgaande lid zoveel mogelijk te voorkomen en beperken.
  7. De beveiliging van de Opvanglocatie is gedurende 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar voor de Gemeente, politie, en omwonenden.
  8. Het COA is zelf verantwoordelijk voor afspraken met de eigenaar van het terrein waarop de opvanglocatie is gevestigd, namelijk het ministerie van Defensie. Het COA zal de Gemeente informeren over relevante afspraken of informatie. Indien er sprake is van veranderingen in de afspraken tussen het COA en de eigenaar van het terrein, welke impact hebben op de onderhavige Overeenkomst, treden partijen hierover met elkaar in gesprek.

Artikel 3 – Aantal asielzoekers en capaciteitsplaatsen

1. In de opvanglocatie wordt het aantal asielzoekers door het COA gefaseerd teruggebracht van 1500 naar maximaal 960 asielzoekers volgens Bijlage II op uiterlijk 31 december 2027. Deze samenstelling bestaat uit maximaal 300 COL plaatsen en maximaal 60 PBL plaatsen. De verdeling van het overige aantal vindt plaats volgens de verdeling zoals omschreven in Onderdeel II, lid I van de Aanvullende Werkafspraken die onlosmakelijk deel uitmaken van deze

bestuursovereenkomst (Bijlage I). Deze doelstellingen tezamen worden hierna als ‘de capaciteitsdoelen’ aangeduid.

2. In de opvanglocatie worden de maximale capaciteitsplaatsen, ten behoeve van de logistieke schuifcapaciteit, teruggebracht van 1650 naar maximaal 1055.
3. Op verzoek van het gemeentebestuur verstrekt het COA het gemeentebestuur informatie over het aantal en over de in het eerste lid bedoelde samenstelling van de asielzoekers dat in de door het gemeentebestuur gevraagde periode in de opvanglocatie verblijft.

Artikel 4 – Ruimtelijke Ordening

1. Het COA is verantwoordelijk voor het aanvragen en verkrijgen van de voor de Opvanglocatie benodigde vergunningen en ontheffingen. Het COA draagt zorg voor een adequate aanpassing, inrichting en instandhouding van de Opvanglocatie in overeenstemming met de ter zake geldende wettelijke bepalingen en gemeentelijke verordeningen.
2. In het geval een vergunning noodzakelijk is, zal de Gemeente zich -met inachtneming van haar publiekrechtelijke verplichtingen- inspannen voor een zorgvuldige en waar mogelijk voortvarende behandeling van deze aanvraag.

Artikel 5 - Duur van de overeenkomst

1. De overeenkomst eindigt per 8 februari 2028. Indien de capaciteitsdoelen beschreven in artikel 3.1 voor deze datum worden bereikt, wordt deze overeenkomst van rechtswege met 10 jaar verlengd. Indien uit de evaluatie blijkt dat het capaciteitsdoel niet wordt bereikt, wordt de overeenkomst van rechtswege met één jaar verlengd.
2. De Overeenkomst eindigt van rechtswege na het verstrijken van de in lid 1 genoemde verlengingen. Uiterlijk 6 maanden vóór het verstrijken van één van deze verlengingen treden partijen in overleg over een nieuwe verlenging met een periode van 10 jaar. Hierbij kunnen de capaciteitsdoelen als bedoeld in artikel 3.1 worden heroverwogen, waarbij beide partijen akkoord moeten gaan met de nieuwe capaciteitsdoelen.
3. Partijen evalueren jaarlijks voor 8 februari de Overeenkomst en de nakoming daarvan door Partijen. Van deze evaluatie wordt een schriftelijk verslag gemaakt door Partijen en de evaluatie vindt plaats op basis van de uitgangspunten zoals benoemd in Hoofdstuk 5 “Uitgangspunten optie toekomst AZC Cranendonck” van Bijlage II die onlosmakelijk verbonden is aan deze bestuursovereenkomst.

4. De Overeenkomst eindigt indien de Huurovereenkomst tussen COA en het Ministerie van Defensie wordt beëindigd.
5. In afwijking van voorgaande leden in dit artikel worden de functie en de aanwezigheid van de uitvoeringsorganisaties in de Migratieketen op de gemeenschappelijke vreemdelingenlocatie, ten behoeve van de zogenaamde Aanmeldstraat en andere werkzaamheden inzake de asielprocedure, ook na de in dit artikel genoemde periode voortgezet tot de Huurovereenkomst tussen COA en het Ministerie van Defensie eindigt, danwel het COA tussentijds opzegt met een opzegtermijn van 12 maanden.

Artikel 6 - Uitkeringen Faciliteitenbesluit

1. De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 4, eerste lid van het Faciliteitenbesluit, is aangevangen op de datum van ingebruikname.
2. De aan de Opvanglocatie verbonden kosten op eigen terrein, waaronder voorbereiding, ontwikkeling, instandhouding en exploitatie, komen voor rekening van het COA en/of de verhuurder.

Artikel 7 - Aanvullende werkafspraken

In aanvulling op deze Bestuursovereenkomst maken Partijen, rekening houdend met elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden, nadere werkafspraken. Deze zijn vastgelegd in het document "Aanvullende Werkafspraken" (Bijlage I) dat integraal onderdeel uitmaakt van deze Overeenkomst.

Artikel 8 – Tussentijdse opzegging van de Overeenkomst

1. Het COA kan per aangetekende brief besluiten tot tussentijdse opzegging van de Overeenkomst. Indien het COA overgaat tot tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van tenminste 12 maanden.
2. De Gemeente kan deze Overeenkomst per aangetekende brief tussentijds opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste 12 maanden indien de andere partij bij herhaling of in ernstige mate haar verplichtingen uit deze overeenkomst niet nakomt en dit na een redelijke termijn na ingebrekestelling niet in voldoende mate heeft hersteld.
3. In de situatie dat zich ongeregelde toestanden voordoen betreffende de openbare orde en veiligheid op of rondom de opvanglocatie die direct verband houdt met de opvanglocatie treden partijen in overleg.

4. Indien naar het oordeel van Gemeente, Politie, Openbaar Ministerie en COA er sprake is van buitensporige en/of ernstige incidenten met een structureel karakter met impact op openbare orde en veiligheid die direct verband houdt met de opvanglocatie, zal de Gemeente het COA hier schriftelijk op aanspreken. Vervolgens dient het COA binnen een in onderling overleg te bepalen redelijke termijn, afhankelijk van de te nemen maatregel van bij voorkeur twee weken, in samenspraak met betrokken partners, voor een passend plan te zorgen waarin de ongeregeldheden worden aangepakt of voorkomen. Het plan dient hierna ter bespreking te worden voorgelegd aan de lokale driehoek.
5. Voor de uitvoering en de evaluatie van het in het vorige lid genoemde plan komen het COA en de gemeente in onderling overleg te bepalen redelijke termijnen overeen, waarbij het mogelijk is tussentijds extra maatregelen te treffen indien de eerdere maatregelen onvoldoende effect hebben.
6. Als de situatie als bedoeld in lid 4 ook na de in het plan opgenomen (extra) maatregelen en uitvoeringstermijn objectief aantoonbaar voortduurt, kan de gemeente de opvang van asielzoekers op deze locatie met een schriftelijke aanzegging tijdelijk tussentijds verlagen en uiteindelijk tijdelijk of definitief beëindigen.
7. Alvorens tot de in lid 2 of lid 6 genoemde opzegging over te gaan, zal de gemeente zich rekenschap geven van de publieke belangen die het COA met de uitoefening van haar wettelijke opvangtaak heeft te dienen. In geval van tussentijdse opzegging door de gemeente op grond van lid 2 of lid 6 zal het COA de opvang van asielzoekers afbouwen en na uiterlijk 12 maanden hebben beëindigd.
8. De mogelijkheid van het op grond van dit artikel tussentijds opzeggen van deze Overeenkomst treedt pas in werking vanaf de eerste verlenging van deze Overeenkomst zoals benoemd in artikel 5.

Artikel 9 Herontwikkeling

Afspraken over de gewenste herontwikkeling van het opvangcentrum zullen door de gemeente en COA worden vastgelegd in de Aanvullende Werkafspraken. (Bijlage I) Partijen treden hiertoe in overleg, uiterlijk nadat de doelstellingen zoals beschreven in artikel 3.1. zijn gerealiseerd.

Artikel 10 - Overige bepalingen

1. Indien de bestaande wet- en regelgeving op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid niet afdoende blijkt te zijn en

hierdoor een knelpunt op dat onderdeel ontstaat, dan zullen het COA en het gemeentebestuur zich gezamenlijk inspannen dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.

2. De Bijlagen bij deze Overeenkomst vormen een integraal onderdeel van deze Overeenkomst en elke verwijzing naar de Overeenkomst omvat tevens een verwijzing naar de Bijlagen. In het geval van een tegenstrijdigheid tussen de voorwaarden van de Overeenkomst en de Bijlagen daarbij, prevaleren de voorwaarden van de Overeenkomst, en tussen de Bijlagen onderling prevaleert een meer specifieke Bijlage boven een meer algemene Bijlage. In de Aanvullende Werkafspraken prevaleren de specifieke afspraken boven de algemene uitgangspunten en afspraken.
3. In geval van een wijziging van wet- of regelgeving die gevolgen heeft voor deze overeenkomst, treden partijen met elkaar in overleg over hoe deze gevolgen het beste kunnen worden opgevangen.
4. Wijzigingen van deze overeenkomst zullen, na overeenstemming hierover tussen partijen, schriftelijk worden vastgelegd en als addendum aan deze overeenkomst worden gehecht.
5. Wijzigingen van de Aanvullende Werkafspraken zullen aan de zijde van de Gemeente op basis van mandatering overeengekomen kunnen worden. Wijzigingen van de Aanvullende Werkafspraken zullen alleen geldig zijn indien deze schriftelijk zijn vastgelegd en zullen als addendum bij deze Overeenkomst worden gevoegd.
6. Indien een bepaling van deze Overeenkomst onverbindend is of wordt, blijven de overige bepalingen onverminderd van kracht. De niet-verbindende bepaling wordt in dat geval vervangen door een bepaling die wel verbindend is en die qua inhoud en strekking zo min mogelijk afwijkt van de niet-verbindende bepaling.
7. In situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet of in geval van geschillen, de uitleg en/of de uitvoering ervan, zullen partijen een maximale inspanning verrichten om deze geschillen in onderling overleg op te lossen.
8. Deze Overeenkomst wordt beheerst door en uitgelegd naar Nederlands recht. Verschillen van mening tussen Partijen ter zake van de uitleg en uitvoering van deze Overeenkomst zullen zoveel mogelijk langs minnelijke weg worden opgelost. Indien een verschil van mening niet langs minnelijke weg is opgelost, dan is de rechtbank Oost-Brabant bij uitsluiting bevoegd van het geschil kennis te nemen.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Budel

's-Gravenhage

[*datum*]

[*datum*]

Germeente Cranendonck

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

dhr. F.A.P van Kessel
burgemeester

dhr. Drs. J. Kapteijns
lid van bestuur COA, plv bestuursvoorzitter

BIJLAGE:

Bijlage I: Aanvullende Werkafspraken.

Bijlage II: Verslag Visser dd 10-01-2024